

Betlehem

Valamikor, réges-régen a római császár volt a legnagyobb úr a világon. Már minden országot elfoglalt a környéken, mert annyi katonája volt, mint égen a csillag. Egyszer az a hír járta, hogy valahol, messze Ázsiában lakik egy nála is nagyobb császár, akinek meg annyi katonája van, hogy még a földkerekséget is át tudná ölelni. Amikor Augustus császár ezt meghallotta – mert így hívták a római császárt – mindjárt megparancsolta, hogy írják össze az embereket az egész birodalomban – népszámlálás legyen! Mindenki abban a városban jelentkezzen, ahol ő született, vagy az apja, vagy a nagyapja. „Kivétel nincs!” – szólt a parancs. Mindenkinek mennie kellett.

Valahol messze, a birodalom szélén, Zsidóországban lakott egy fiatal ácsmester. Józsefnek hívták. Ott éldegélt feleségével, egy kis faluban, Názáretben. Reggeltől estig fűrt, faragott kis műhelyében: asztalt, széket, kaput, szekeret, teknőt, kapanyelet – mindent megcsinált, ami fából való.

Amikor kihirdették a rendeletet, József nagyon szomorú lett, hiszen Mária, a felesége éppen gyermeket várt. Nem hagyhatja itt egyedül – amikor gyermek születik, az nagyon nagy dolog...

Éppen azon törte a fejét, hogy mi tévő legyen, amikor Mária így szólt:

– Ne szomorkodj, József, én is veled megyek.

– Nem lehet, Mária – mondta József –, tudod, Betlehembe kell mennem és Betlehemig hosszú az út, hideg van, nem neked való. A gyermekkel mi lesz? Nemsokára meg kell születnie.

Ne félj, József, vigyáznak ránk az angyalok – mondta Mária.

Másnap reggel útra keltek és elindultak. Mivel szegények voltak és csak egy szamaruk volt, József felültette Máriát a szamár hátára, maga pedig megfogta a kantár szarát és szépen lépegetett a szamár mellett.

Estére meghúzódtak egy-egy út menti fogadóban, de Betlehem még messze volt.

Holnap hajnalban nekivágunk az utolsó szakasznak – mondta József – talán estig odaérünk. De akárhogy siettek, nem értek oda. Így hát rájuk esteledett a pusztaságban. Csak a hold világított, meg a csillagok.

Egyszer csak József felkiáltott!

– Nézd, Mária, ott messze már látszanak Betlehem fényei! – és lelkesen biztatta a kis csacsit, hogy szaporábban szedje a lábát.

Mire Betlehembe értek, nyugovóra tért már, aludt a világ. A házak úgy bújtak össze, mint kis csupasz, fehér malacok a hideg télben. Csak a fogadó ablakában pislákolott egy kis világosság. József bekopogtatott. Csoszogó léptekkel jött a fogadós és kinyitotta az ajtót:

– Mit akartok? – kérdezte szigorúan, mint aki nem nagyon örül az éjszakai látogatóknak.

– Szállást keresnénk éjszakára – mondta József.
 – Nincs szállás! – mondta a mogorva fogadós és becsapta az ajtót.
 – Jaj, József! – mondta Mária kétségbeesve – keressünk hamar egy másik helyet, mert úgy érzem, hogy a kisbabának nemsokára meg kell születnie.

– Légy erős, Mária, amott is látok egy pislákoló fényt, talán ott kapunk szállást.

Ahogy a fogadós kaput nyitott, majdhogynem rátámadt Józsefre:

– Mit akartok itt éjnek idején?!

– Ne haragudj – mondta József – a feleségem gyermeket vár. Szállást keresünk éjszakára.

– Minden hely el van foglalva – mondta a fogadós – nem tudok szállást adni.

– Kérlek! – könyörgött József – legalább az istállóba engedj be minket!...

– Nincs hely! Az istállóból pedig nem fogom kihajtani az állatokat a hideg télbe a te kedvedért – mondta a fogadós és durván becsapta az ajtót.

József kétségbeesetten nézett körül, van-e még valahol egy kis remény. Akkor Mária szinte felkiáltott örömeiben:

– Nézd, József, amott is ég a mécses egy fogadó előtt.

Amikor odaértek, József kétségbeesve, ököllel döngette a kaput.

– Mit döngetsz itt éjnek idején? – förmedt rá Józsefre a fogadós. – Mindjárt hívom az őrseget, ha innen azonnal el nem takarodtok!

– Kérlek! – könyörgött József – a feleségemnek azonnal gyermeke születik. Nem szülhet itt az utcán, a hideg télben!

– Ember! Nincs hely, nem tudok segíteni! A ti bajotok, ti lássátok! – és az utolsó fogadós is becsapta az ajtót...

József és Mária ott maradtak egyedül az utcán – senki sem segített...

Hanem volt a fogadósnek egy kislánya, aki csendben kiosont az apja után és mindent hallott. Miután az apja bement, kisurrant a kapun és Józsefék nyomába eredt.

– Tudok egy helyet – mondta. – Nem túl messze, a falu végén van egy istálló. Ott jó meleg van az állatok miatt, meg szalma is van elegendő, azon megalhattok.

Elindultak. Az utca sikátorra szűkült, majd kiosont a faluból és beleveszett az éjszakába. De a fogadós lánya könnyen odatalált. Az istállóban sötétség volt, de érezni lehetett az állatok meleg leheletét. József tüzet csiholt, meggyújtott egy kis mécsest és a kis pislákoló fényt feltette a tartóra.

– József! – ragadta meg Mária József karját – eljött az én időm: érzem, hogy meg akar születni a gyermek.

József kétségbeesetten botorkált az istállóba, vizet és valami fazékfélét keresett – meg kell fürdetni a gyermeket!... De semmit nem talált, mert a pislákoló mécses alig világított valamit. Akkor váratlanul felcsendült az a csodálatos ének, az az ujjongó jajgatás, amit soha senki nem tanult, és mégis mindenki tudja és mindenki ugyanúgy kiáltja:

– Oááá! Oááá! Oááá!

Megszületett a gyermek...

És abban a pillanatban akkora fényesség támadt, hogy csak úgy áradt az ablakon befelé, mintha kisütött volna a nap. József kilépett az ajtón, hát láss csodát: egy nagy csillag éppen ott lebegett az istálló felett és az egész környéket bevilágította. Akkor József a sarokban meglátta a vizet és a fazekat, tüzet rakott és a fürdetőhöz vizet melegített.

Abban az időben a közeli dombokon pásztorok legeltették a nyáját. Amikor meglátták a fényes csillagot, nagyon megijedtek, hiszen ilyet pásztorember még sose látott. Hanem amikor angyalok ereszkedtek lefelé az égből, az ijedelem akkora lett, hogy futásnak eredtek.

– Ne féljete, pásztorok! – mondták az angyalok – mi nagy örömet hirdetünk néktek: megszületett a kis Jézus.

– De mi most úgy meg vagyunk ijedve – mondta az egyik pásztor – hiszen nem vagyunk szokva ekkora fényességhez...

– Csak menjete a csillag után – mondta az angyal – , az majd mutatja néktek az utat. Ha látjátok, hogy egy istállóra leereszkedik, oda bátran menjete be. Ott meglátjátok a kisdedet pólyába takarva és jászolba fektetve.

A pásztorok közül néhányan nekibátorodtak és elindultak a csillagok után. Marci, a kicsi pásztorfiú csak úgy szedte a lábát az édesapja mellett, hogy le ne maradjon. Alig, hogy átkeltek a dombon, látták, hogy Betlehem határában a csillag leereszkedett az istállóra. Marci futni kezdett az istálló felé. Ő ért oda legelőbb, de nem mert bemenni.

– No, nyiss egy kis rést az ajtón – bátorította az édesapja, amikor odaért.

Ahogy Marci belesett a résen, hűt szeme- szája tátva maradt a csodálkozástól:

– Édesapám! – mondta Marci – tényleg ott fekszik a gyermek a jászolban a szalmában. Menjünk-e be, hogy köszöntsük a kis Jézust?

– Üres kézzel, hogy mennénk, Marci fiam? Hamar menjünk vissza a tanyára és szóljunk a többieknek is. Aztán szedjük össze, amit csak tudunk, és ajándékkal térjünk vissza. Azzal már futottak is hazafelé.

Amikor elmondták, hogy Betlehembe állt meg a csillag egy istálló felett, az egyik pásztor felugrott:

Merre van a Betlehem? –
a batyumat nem lelem!
Túrót, sajtot, bögre tejet,
tegyünk bele lágy kenyeret.
Az asszonyok puha kendőt,
fürdetéshez fűzfateknőt.
Pásztorok, a kisdednek
ajándékot vigyetek!

Amikor az istállóhoz értek, bekopogtak:

– Itt lakik a kis Jézus?

– Itt lakik – mondta József barátságosan – kerüljetek beljebb.

A pásztorok beléptek és átadták a sok-sok ajándékot: kenyeret, szalonnát, sonkát, kolbászt, túrót, sajtot, egy csupor finom habos tejet Máriának. József megköszönte szépen az ajándékokat és hellyel kínálta őket. A pásztorok leültek a szalmára.

Akkor Marci odasúgta az édesapjának:

– Édesapám, nem jól van ez így! Karácsony van, megszületett a kis Jézus és éppen neki nincs karácsonyfája. Ahogy szaladtunk errefelé, a fordulóban láttam egy szép kis karácsonyfát – visszamennék érte...

– Jól van, Marci – hagyta rá az édesapja – csak a bicska legyen nálad, hogy hamar körbenyessed.

– Az mindig a zsebemben van, édesapám – mondta Marci és szépen kiosont az istállóból. És biztos, hogy úgy járt mint a szél, vagy talán az angyalok repítették a szélnél is sebesebben, mert seperc alatt vissza is jött és boldogan helyezte el a karácsonyfát a sarkban, a jászol előtt. A kis Jézus nézte a szép zöld ágakat és mosolygott, a pásztorok meg énekelni kezdtek:

Mennyből az angyal lejött hozzátok,
Pásztorok, pásztorok.
Hogy Betlehembe sietve menve
Lássátok, lássátok.

Istennek fia, aki született
Jászolyban, jászolyban,
Ő leszen néktek üdvözítőtök
Valóban, valóban.

Ahogy a pásztorok éneke elcsendesedett, megint kopogtattak.

– Szabad! – mondta József kedvesen. De amikor kitárult az istálló ajtaja, hát láss csodát, az ajtóban ott állt egy igazi király. Igazi palást volt a vállán és a fején igazi királyi korona, színaranyból való. De ahogy belépett az ajtón, mögötte máris ott állt egy másik király, annak is igazi palást a vállán és a fején arany korona. És mögötte jött a harmadik, az is palásttal s koronával.

József annyira meglepődött, hogy meg se tudott szólalni. Hát még akkor, amikor az első király egészen közel jött és szinte földig hajolt a kis Jézus jászola előtt, ahogy csak királyok előtt szokott az ember.

– Gáspár vagyok – mondta s azzal átnyújtott Józsefnek egy kis ládikát, amely tele volt arannyal, ezüsttel és mindenféle drágasággal.

Aztán jött a másik király, és az is földig hajolt a kis Jézus előtt.

– Menyhárt vagyok – mondta s a kezében nagyon szép ezüst dobozt tartott, majd kinyitotta és a dobozból apró kis szemecskéket szórt a parázsra. Hát egyszerre olyan illat kerekedett az istállóban, amilyen csak a királyoknál szokás. Igazi tömjénillat volt.

Végül jött a harmadik király.

– Én vagyok a Boldizsár – mondta s miután meghajolt a kis Jézus jászola előtt, átnyújtott Józsefnek egy kis üvegcsét, amely mirhával volt tele; de az olyan illatos volt, hogy tán még a királyok se merték magukra kenni...

A kis Jézus csak feküdt a jászolban a szalmán, semmit se szólt, hogy is szólt volna, hiszen éppen csak, hogy megszületett, de a szemével mindenkit jól megnézett. Nézte a királyokat, a pásztorokat, az ajándékokat és mosolygott. „Majd ha nagy leszek – gondolta – én is mindenkinek ajándékot fogok adni, meg karácsonyfát. Főleg a gyerekeknek. Hogy a karácsony minden családban szép legyen, hogy minden család boldog legyen”. És miközben ezen gondolkodott, szépen elaludt...

Akkor a pásztorok meg a három királyok elköszöntek. A királyok nekivágtak a nagy útnak és visszatértek országukba, a pásztorok pedig a tanyára. A többiek már várták őket és ők egész éjjel csak meséltek, hogy hogy is volt Betlehemben az istállóban...

Amikor már mindent elmeséltek, azt kérdezte Marci az édesapjától:

– Édesapám látta a szalmát a kis Jézus jászolában?

– Láttam – mondta az édesapja.

– Hát a bocit látta-e édesapám?

– Azt is láttam.

– S a kisbárányt látta-e?

– Azt is.

– És látta-e édesapám a szép csizmát a királyok lábán?

– Azt is láttam, Marci.

– Édesapám!...

Ha én szalma lennék,
betakarnám a Jézuskát,
feje alá puha párnát
bárhol is szereznék.

Ha én boci lennék,
bemennék az istállóba,
kis Jézusnak jászolára
meleget lehelnék

Ha kis bárány lennék,
meg se kérném anyukámat,
neki adnám a bundámat,
akkor is, ha fáznék.

Ha kis csizma lennék,
nem lépnék én soha sárba
– hátha kell a Jézuskára –
hamar elvihessék.

És ha madár lennék,
csengő hangon énekelve
költéném a pásztorokat:
Ma van a szent este!
Menjünk Betlehembe!